

Nr 339.

Av herr **Andersson** i Grimbo i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 190, med förslag till allmänt rese-reglemente.*

I kungl. propositionen nr 190 har Kungl. Maj:t för riksdagen framlagt förslag till allmänt rese-reglemente. I detta finnas bland annat i 5 § bestämmelser rörande viss begränsning i rätten till resekostnadsersättning och i 17 § bestämmelser rörande begränsning av rätt till traktamentsersättning. Dessa bestämmelser synas vara föga ägnade att skapa rättvisa.

Man synes vid förslaget upprättande hava bortsett från det faktum, att de personer, som ifrågakomma för fullgörande av tjänsteplikter och uppdrag, kunna indelas uti olika kategorier.

En kategori av dessa äro tjänstemän, som för sin tjänst uppbära full lön och för vilka resekostnads- och traktamentsersättningen allenast är en ersättning för de merutgifter, som de i och med utförandet av tjänsteuppdraget åsamkas. Såsom exempel härpå kan tagas en ämbets- eller tjänsteman i de centrala ämbetsverken, vilken gör någon inspektions- eller annan liknande resa. Därunder åtnjuter han sin ovannämnda inkomst oavkortad.

En annan kategori äro de tjänstemän, såsom lantmätare, läkare och veterinärer, vilka visserligen äro anställda i statens eller annan allmän institutions tjänst, som kan medföra skyldighet att fullgöra statliga uppdrag, och som visserligen åtnjuta lön. Denna är dock att betrakta såsom ersättning för att ställa sig till förfogande för verksamhet inom visst område, under det att nämnda tjänstemän för utförande av vissa arbeten eller uppdrag åtnjuta arvode efter viss taxa, vilken ersättning blir en integrerande del av deras årsinkomst. Dessa tjänstemän lida således vid förrättning i statens ärenden avbräck i sina vanliga inkomstmöjligheter.

En tredje kategori äro personer, som icke äro anställda i statens eller annan allmän tjänst på sätt nyss nämnts, men som fullgöra tillfälliga uppdrag av officiell natur och för detta beredas ersättning i form av dagtraktamente. Exempel på sådana har man i ledamöter uti samtliga slag av nämnder och andra, som för sin verksamhet icke åtnjuta någon lön eller arvode.

Att låta samtliga dessa personer bliva underkastade samma bestämmelser i fråga om rese- och traktamentsersättning synes vara en oformlighet.

Vi kunna helt bortse från den förstnämnda kategorien, med hänsyn till vilka tjänstemän rese-reglementen synas bruka upprättas, och övergå till den andra

av dessa. Vi antaga, att en distriktsläkare eller en veterinär beordras att besöka en smittad eller för smittsam sjukdom misstänkt ort, som ligger, låt oss antaga, 7 km. från hans inom stad belägna bostad, men ej över 1 km. från stadsgränsen. Då skall han enligt 5 § icke åtnjuta någon reseersättning. I de flesta fall är särskilt veterinären därjämte för fullgörande av sitt uppdrag nödsakad att medföra sådan myckenhet instrument, beklädnad, desinfektionsmedel eller annan icke personlig utrustning, att dessa saker icke rimligtvis kunna medföras av förrättningsmannen som handbagage, utan särskild bärare eller skjuts för detsammans transporterande måste anlitas. I vissa fall och under vissa villkor kan ersättning för kostnad för dylik transport av effekter beviljas. Medför förrättningsmannen dessa effekter i den skjuts med vilken han själv färdas, så utgår icke någon som helst ersättning, vare sig för transport av förrättningsman eller hans effekter. Söker däremot förrättningsmannen ersättning för transport av effekterna i fråga och kan förete kvitto därå från t. ex. bilfirma eller chaufför, så är han berättigad till ersättning för transportkostnaden. Måhända möter i sådant fall intet hinder för förrättningsmannen att medfölja effektransporten. Med ett sådant reglemente och en sådan tolkning skulle man sålunda komma därhän att förrättningsmannen blir kollit, i stället för att bagaget borde vara det.

Häremot skulle möjligen kunna invändas att dessa och liknande exempel äro att hänföra till ofrånkomliga gränsfall, som man vid upprättande av ett resereglemente icke kan undgå. Det, som här anförts, har emellertid tillämpning på så talrika tjänstemän, som äro bosatta i städer, med tjänstgöringsskyldighet i omkringliggande landsbygd, att ett hänsynstagande till deras intressen måste anses ofrånkomligt. Det kan ej anses förenligt med statens värdighet att bereda den tjänstgöringsskyldige en extra påлага i form av oundgängliga skjutskostnader.

Tänker man sedan på bestämmelserna i 17 § med begränsning av rätten att erhålla dagtraktamente, måste det för dem som äro hänvisade till praktik såsom väsentlig inkomst, såsom läkare och veterinärer, vara ganska betungande att med åsidosättande av förvärvsmöjligheter i mottagningsrummet eller i hemmet nödgas fullgöra ett statligt uppdrag utan någon som helst ersättning.

Går man vidare och söker verkan av reglementets tillämpning på dem, som icke såsom tjänstemän äro skyldiga att fullgöra några förrättningar, utan mottagit ett eller annat uppdrag, måste man fråga sig, om textens författare tänkt något på de event. minskade möjligheterna att för framtiden erhålla personer, som äro villiga att åtaga sig sådana uppdrag.

Man synes vid reglementsförslagets upprättande hava tagit sikte på frågan, huruvida det är möjligt att beskära oskäligen vinster på resor för vissa tjänstemän, och i vad mån sådant låter sig göra. Detta ögonmärke är i och för sig riktigt, men medan rättvisa skipas åt ett håll, skapas orättvisa åt ett annat. Det nu gällande resereglementet kan icke sägas vara lämpligt. Icke heller de nu föreliggande förslaget till resereglemente synes vara ägnat att tillfredsställa den allmänna rättskänslan.

På grund av ovanstående får jag föreslå,

att riksdagen angående Kungl. Maj:ts proposition n:r 190 måtte besluta sådan ändring av 5 och 17 §§, att de intressen, som i det föregående vidrörts, bliva tillfullo beaktade.

Stockholm den 14 mars 1927.

Herman Andersson.
